

משרד החינוך
המחוז החרדי

ממ"ח על המפה

ירחון מקוון לנעשה בממ"ח

מר חשון – תשע"ט

"משיב הרוח ומוריד הגשם" כאשר יהודי מבקש לעסוק ברוחניות – הקב"ה מעניק לו גם גשמיות...

חזון הממ"ח

הממ"ח הינה מערכת חינוך המאמינה ושואפת לקיים מוסד חינוכי ממלכתי תורני בו מתקיים חינוך ליראת שמים ומידות טובות עם ידע תורני איכותי ומיומנויות היסוד, מתוך מקצועיות ובאהבה להוביל כל תלמיד להיות לומד עצמאי, הממצה את הפוטנציאל הטמון בו.

חודש חשון - התרוממות והתחדשות

"אחרי החגים" הפך למושג שגור, כל תהליך של שינוי או התחלה שאנו רוצים לבצע- נדחה ל..."אחרי החגים".

בחודש תשרי עשינו את העבודה הפנימית הנדרשת, התבוננו וביררנו את הרצונות שלנו לשנה החדשה, חוינו חוויות רוחניות מרוממות כל כך בתקופה כה קצרה, קיבלנו החלטות, והתווינו דרך חדשה להגיע למטרות שהצבנו לעצמנו. מה קורה כעת? אחרי

החגים...

פתאום מגיע החודש היחיד בשנה ללא כל מועד. חז"ל אף מזכירים לנו שזה הזמן בו העשב בלה בשדה. כלומר, תקופת הסתיו הקצרה ולאחריה החורף. מזג האוויר מתקרר, הימים נעשים קצרים וחשוכים והלילות מתארכים. אנשים נוטים להתכנס בבתיהם ו... חוזרים לשגרה ולחיי היומיום. מדוע, אם כן, אחרי חודש כ"כ מרומם ועמוס בתובנות, מצוות וקבלות, אנו 'נוחתים' פתאום כל כך מהר לחיי השגרה?

הרש"ר הירש מסביר את התשובה בדרכו המופלאה בספרו 'מעגלי השנה': "בילינו פרק זמן של קדושה והתרוממות הנפש... ופרק זמן זה, שהוא גולת הכותרת של חיי היהודי במשך השנה, העניק לנו את אוצר חיי האושר לפני ה', רוממות חדשה.

חודש חשון - התרוממות והתחדשות

האמנם קנינו לנו את האוצר היקר הזה לצמיתות, באופן שהאוצר הזה יהפוך לקניין? האם גם אחרי שובנו אל חיי היומיומיים נוסיף להתהלך לפני ה' באותה קדושה, באותו כוח רצון ובאותה שמחה ושלוש? או אולי חיש מהר תפוג טהרתנו, נשתעבד שוב ליצרנו ויסורו מעלינו השמחה והשלוש?..."

מדברי הרש"ר הירש אנו רואים שהשלב בו אנו מתבקשים להוכיח שלא סתם חוונו חוויות מרוממות בחודש תשרי, ולא לחינם ביררנו רצונות וקיבלנו החלטות- הוא חודש חשוון. זוהי בדיוק הנקודה בה אנו מתבקשים להוכיח שאנו אכן יכולים לתעל את כל מה שספגנו לחיי היומיום שלנו ולהביא את זה אל תוך החיים שלנו, אל הבית, אל המשפחה, אל העבודה, אל הלימודים ואל תוך השגרה של השנה כולה. זהו זמן המבחן, האם רק חוונו חוויות מרוממות, אך לא הטמענו אותן בתוכנו והבאנו אותה אל העשייה היומיומית, או שאכן הצלחנו להביא את התובנות, השינויים, הרצונות והקבלות שקיבלנו על עצמנו לחיי היומיום??? זה תלוי בנו, בעבודה שלנו בחיי המעשה. נאחל, שנזכה ליישם את כל התובנות וההחלטות שלנו בחיי היומיום, הן בחודש חשוון והן בכל השנה כולה.

בעזרת השם ובשעה טובה נפתחה שנה נוספת בממ"ח.

השנה נפתחה בגידול נוסף במוסדות, תלמידים וגני ילדים

תחת החינוך הממ"ח.

אנו מברכים את הצוותים החינוכיים הוותיקים והמצטרפים

בתלמוד התורה, בבתי הספר ובגני הילדים, את שותפינו

ברשויות המקומיות ובמחוזות בברכת

שנת לימודים מוצלחת שנה של נחת

שנראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו

תהא שנת עשייה טובה

מטרות אופרטיביות

הגדרת "הקהילה הבית ספרית" ומרכיביה (הורים / צוות/ רשות ופיקוח) יוועץ בהם ויסתייע בהם להעשרת וארגון משאבי המוסד ולקידומו. כמו"כ יתקיימו לפחות 3 פגישות משותפות במהלך השנה (תכנון, עדכון, סיכום)

חלוקת משאבי ביה"ס בהתאם לחזון ויוכיח הלימה בין חזון המוסד ותוכנית העבודה לחלוקת המשאבים

עידוד המורים לתהליכי יזמות (מתוקצבים או שלא) בהלימה ליעדי ביה"ס ותוכנית העבודה - לפחות יוזמה בית ספרית אחת.

נושא השנה: מנהיגות חינוכית מכילה

גיבוש והנעת הקהילה הבית ספרית בהלימה לחזון המוסד וארגון העבודה הבית ספרית מתוך מקצועיות, אחריות ויזמות.

מטלת הסיום

- הצגת מפה פדגוגית המציבה את חזון ביה"ס במרכז וחלוקת המשאבים.
- תהליך או יוזמה בית ספרית שהתפתחה כתוצאה מהחזון ותוכנית העבודה והשפעת היוזמה על אחת מהמטרות בתוכנית העבודה הבית ספרית.

הודעות חשובות

עדכון מצבת תלמידים

עדיין ישנם מוסדות שלא דיווחו את נתוני

התלמידים לשנת הלימודים תשע"ט.

תאריך אחרון למשלוח דיווחים, מבתי הספר

למטה מצבת תלמידים לצורך הקצאת תקן,

הינו עד 25/10/2018, ט"ז חשון תשע"ט.

להזכירכם כי הקצאת התקן משפיעה על היקף

השעות למהלך כל השנה

לא יתקבלו פניות לתקצוב לאחר התאריך

הקובע.

נא תשומת ליבכם!!!

מרחבי למידה M21

בחודשים האחרונים נבנו ברחבי הארץ מאות מרחבי למידה במסגרת תכנית M21.

המועד להגשת בקשות לשנה הנוכחית הינו 25/10/2018.

מנהלים שקיבלו מידע שאושר להם מרחב, אך ישנו עיכוב בהתחלת הביצוע, מוזמנים

ליצור קשר על מנת שנבדוק את סיבת העיכוב.

חבל להחמיץ הזדמנות נפלאה לחידוש ולשדרוג מרחבים במוסד.

רפרנט יזמות וחדשנות הר' שחר שאער ישמח לתת לכם מענה בנושא זה.

ניתן לפנות באמצעות המייל ובטלפון 054-7770757

מאיץ מרום

בתי ספר בתוכנית מרום רשאים להגיש יוזמה בתהליך מואץ דרך הקרן ליוזמות

חינוכיות. נא היו בקשר עם מדריכי מרום לקידום היוזמה.

הזמנה

מנהלים ומנהלות נכבדים,

הננו שמחים להזמין אתכם למפגש עם

מנכ"ל משרד החינוך
מר שמואל אבוהב

שיתקיים אי"ה ביום שלישי ל' תשרי 9/10/2018

בבית ספר ממ"ח בנות "אור האמת" רח' רבי חייא 7, אלעד

"הנה מזה טוב"

ומזה זעים

שבת אחים

גם יחד"

13:45 התכנסות וארוחת צהרים

14:15 דברי תורה ופתיחה

14:30 שיח עם מנכ"ל המשרד

16:00 תפילת מנחה

16:30 סיור בחווה החקלאית אלעד

בברכת ברוכים הבאים

הנהלת המחוז

מפגש מנכ"ל המשרד מר שמואל אבוהב עם מנהלי ומנהלות מוסדות הממ"ח

מנהלים יקרים

מנהלות יקרות

תודה מכל הלב למנהלים ולמנהלות אשר השיבו לשאלון המקוון וסייעו רבות בהערכות במיקוד הנושאים שמטרידים אתכם והכנתם לקראת המפגש עם מנכ"ל המשרד שהתקיים ביום שלישי ל' תשרי תשע"ט (09/10/18).

השאלון המקוון - מפגש המנכ"ל השבתם על שאלות שסייעו בידינו להכין את התובנות, התשובות והשאלות שלכם על מצגת שהוצגה בדיון עם המנכ"ל.

תודה לכל השותפים להשפעה....

מפגש מנכ"ל המשרד מר שמואל אבוהב עם מנהלי ומנהלות מוסדות הממ"ח

נתונים המצביעים על שיפור במוסד

מה זה הממ"ח בשבילי?

הזדמנויות שהממ"ח מספק לנו?

מתוך תשובות המנהלים לשאלון המקוון

מפגש עם המנכ"ל – תמונות מספרות

מפגש מיוחד התקיים השבוע בעיר אלעד בהשתתפות מנכ"ל משרד החינוך, הנהלת המחוז, מפקחי ומפקחות, מנהלי ומנהלות הממ"ח (ממלכתי חרדי).

בפני המנכ"ל הוצגו תפיסות הממ"ח ובמיוחד האתגרים עמם מתמודדים המנהלים והמנהלות ביום יום. אם טרם הפגישה היתה למנכ"ל ההוקרה והערכה על השילוב שבין תכני תלמודי התורה ותוכנית הליב"ה, הרי שבמהלך המפגש גדלה ההערכה וההוקרה של המנכ"ל לממ"ח, לאחר שהתבהר לו ששעות הליבה אינן באות במקום שעות הקודש אלא כתוספת עליהן.

כתוצאה מתוספת זו, נדרשים יותר משאבים לקיום מערכת הלימודית. המנכ"ל התרגש לשמוע כיצד המנהלים אינם מוותרים ועושים מאמץ רב בגיוס המשאבים הנדרשים לקיים את הלימודים הנדרשים בליבה עם לימודי הגמרא ומקצועות הקודש.

הרב בן דוד המד"א של קהילת אור האמת פתח את הביקור ריתק והחכים את המשתתפים בדבריו החשובים אודות היחס לו ראוי כל תלמיד והפתיחות הנדרשת בימינו כדי להגיע לתוצאות טובות בחינוך. מנהלת ביה"ס גב' שירה צייטלין הציגה את חזון "אור האמת" וכיצד הדברים באים לידי ביטוי בתוכנית העבודה בכל כיתה.

מפגש עם המנכ"ל – תמונות מספרות

קודם לפגישה עם מנהלי הממ"ח, ביקר המנכ"ל בתלמוד תורה פאר מנחם באלעד שם שמע מהמנהל הרב שלומה אלבז אודות תוכנית העבודה של התלמוד תורה הכוללת את דגשי המשרד ובהתאמה לחינוך החרדי. מנכ"ל רשת חינוך חב"ד הרב אליהו קרישבסקי הציג את תפיסת החינוך החב"די והתוכנית החברתית ערכית של הרשת.

יועץ התלמוד תורה הרב ראובן כהן הציג את נושא ההכלה והשתלבות אחד מספינות הדגל של המנכ"ל. לקינוח התרגשו כל משתתפי הסיור לשמוע את דברי התורה הקצרים אך מרתקים של התלמיד יוסף יצחק בן ארוש בנם של השליחים בישוב אורנית.

מוסד יחודי נוסף בו ביקר המנכ"ל היא "החווה החקלאית" באלעד הפועלת בהנחיית ופיקוח המחוז החרדי. החווה מעניקה הזדמנות נפלאה לתלמידים לחוות מקרוב את המצוות התלויות בארץ ולהתנסות בטיפול בעצי פרי משבעת המינים ובכלל.

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

ת"ת חב"ד חוף הכרמל, בניהול ה' ערן יהודה דישון משתפים במרחבי הלמידה החדשניים. שילוב כוחות בין הרשות המקומית, משה"ח וביה"ס הולידו חשיבה מחודשת על פדגוגיה ושני מו"ח מתקדמים וחדשניים. המרחבים נבנו במהלך הקיץ וכבר נכנסו לשימוש בתחילת השנה. בת"ת מתמקדים זה כמה שנים בפיתוח חוזקות ותקשורת בין אישית של הילדים. כל תלמיד התחבר בחוזקות שונות, וחיוני שכל אחד יקבל הזדמנות לבטא אותן. בין השאר זה דורש התאמת צורת הלמידה המתאימה לכל תלמיד. צוות הת"ת משקיע מחשבה ומאמצים באופן ודרכי העזרה לילד שלעיתים אין להם סבלנות לשבת בכיתה, הם זקוקים ללימוד קצת שונה. הת"ת שינה את מבנה מערכת השעות (הקר והנוקשה), הוסיף שעות בחירה, העשרה בחשיבה מתמטית למתאימים ועוד. המרחב הלימודי שודרג ועוצב.

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

ת"ת חב"ד סיטריין- חוף הכרמל,
בניהול הר' ערן יהודה דיסון

להלן תיאור שני סביבות למידה חוץ כיתתיות :

האחת, **מרחב חיצוני צמוד כיתה** הרחבת מבנה הכתה וחיבורו למבנה עץ עם חלונות שקופים. כך שילד או קבוצת ילדים שיכולים ללמוד בצורה עצמאית רשאים לצאת למרחב, שם יש להם שקט ויחד עם זה הם נשארים חלק מהכיתה, ונמצאים תחת עינו הפקוחה של המחנך. יש חשיבות שהילדים ילמדו לעבוד בקבוצות ויפתחו את השיח ביניהם, גם אם המורה לא משגיח על כל צעד ושעל. וזאת במטרה ללמד את הילדים שסומכים עליהם ומאפשרים להם, תוך שמירה על גבולות ברורים, ובכך הם יגדלו בעז"ה בצורה בריאה יותר.

החיבור עם החוץ מאפשרת לחשוף את הילדים לגירויים חדשים שלא נתקלים איתם בתוך המרחב הסגור.

בזמנים מוגדרים המרחב משמש את כל הכיתה כולה.

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

הסביבה השנייה חממה בה התלמידים שותלים ומגדלים צמחים.

הצוות מתכנן עם הילדים סוגי צמחים לגידול, מעלים ירוקים למאכל ועד ירקות שבסתיו, מהם יכינו סלט.

בהזדמנות זו מלמדים את הלכות הקשורות בקרקע כמו מעשרות, פיאה דמאי וכו'.

הנהלת הת"ת והצוות החינוכי- לימודי מצפים שהמרחבים הללו יפתחו עוד צוהר חינוכי להגיע ללב התלמידים.

ת"ת חב"ד סיטריין- חוף הכרמל,
בניהול הר' ערן יהודה דישון

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

ת"ת 'בית רבן' בניהול הר' נתנאל גריינמן :

הוראה במרחבי הלמידה דורש זמן והתנסות מבוקרת,

משום כן בשנה"ל הנוכחית התלמידים יחלו להשתמש

במרחבי הלמידה בהדרגתיות. הדגש יהיה על מתן אפשרות

בחירה לכל תלמיד בין החלופות המוצעות. בהמשך ישמשו

מרחבי הלמידה לשם גיוון ההוראה בכל מקצוע שבו יוכל

המרחב לשרת את מטרות הלמידה טוב יותר מאשר חדר

הכיתה.

הנושאים הנלמדים במרחבי הלמידה שנה"ל הנוכחית :

מוסיקה, אנגלית, דרמה, מחשבים ושחמט.

"חנך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה" אמר שלמה המלך, ובכך ביטא עקרון חינוכי מרכזי שעל המחנך להתאים לכל תלמיד את החינוך ההולם את אופיו, אישיותו ויכולותיו. בפסוק הזה גם נרמז שהתעלמות מדרכו של כל נער ותלמיד כפי שהוא, טומנת בחובה את הסכנה של עזיבת החינוך של הבית ושל בית המדרש לכשיתבגר התלמיד ויעמוד בראש עצמו - "גם כי יזקין לא יסור ממנה", מכלל לאו אתה שומע הן - מי שרוצה שבניו - תלמידיו יאמצו את חינוכו לאורך חייהם חייב לדבר אל ליבם לא פחות מאל שכלם ותודעתם. הקשר בין התוכן הלימודי לבין ליבו של התלמיד הוא המשימה הראשונה במעלה של כל מחנך ומורה. במשך שנים היה האתגר החינוכי מוטל על כתפיו של המורה לבדו. היה עליו "להמציא את עצמו" כל יום מחדש כדי להניע ללבבות של תלמידיו, מאידך, המבנים והחדרים שבתוכם התכנסו התלמידים ומוריהם כדי ללמוד לא השתנו ובדרך כלל יושבים התלמידים ליד שולחנות המוצבים בסדר קבוע אל מול שולחנו של המורה. מאחורי המורה - לוח הכתה, שחור ירוק או לבן, אך לעולם הוא שם.

דור התלמידים הנדל כיום בכל מסגרות החינוך זקוק לא רק להתאמת התוכן לאופיו ולכישוריו אלא גם לאמצעים חדשים ודרכי הוראה חדשות, ובעצם לסביבה לימודית שונה שתאפשר לו להניע ללמידה משמעותית, למידה של התנסות וחוויה אישית בכל הערוצים של למידה העומדים לרשותו מלבד השמיעה: כמו למידה חזותית, תחושתית, התנסותית, חברתית ועוד. ניתן לומר שלפסוק "חנך לנער על פי דרכו" נוספה בתקופתנו משמעות חדשה: חנך לנער בכל דרכי הלמידה.

מרחבי הלמידה בבתי הספר נועדו לאפשר למידה מגוונת שכוונו למידה המתרחשת בתוך סביבה מעוצבת כך שתתמוך בלמידה משמעותית המביאה להנאה מהתהליך ומהפנמה יותר עמוקה של מה שנלמד.

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

מרחב דרמה

ת"ת 'בית רבן', ירושלים
בניהול הר' נתנאל גריינמן

מרחב שחמט

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

מרחב מוזיקה

ת"ת 'בית רבן', ירושלים
בניהול הר' נתנאל גריינמן

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

ת"ת חב"ד 'אהלי מנחם', תל אביב,
בניהול הר' שניאור זלמן אהרון

תלמוד תורה חב"ד 'אהלי מנחם' ת"א מתאר את מרחב הלמידה והרציונאל
העומד מאחוריו:

מרחב הלמידה יתמוך בדרכי למידה ושיטות הוראה שונות אשר יקנו ידע
בצורה טובה יותר.

בניית מרחב למידה בלתי פורמאלי, מורכב מאזור ללימוד וקריאה חופשית,
המצויד בספריה מעודכנת לפי הצרכים, אזור מוזיקאלי שקט, ציוד נלווה
תואם ונוח (פופים, שטיחי רצפה, תאורה מיוחדת (אור חם) וממוקדת. אזורי
מנוחה (באזור המוזיקאלי).

באחד הקירות של הכיתה הוצבה מפת העולם/ גלובוס מואר בנקודות של
אתרי השליחות ברחבי העולם (מפת העולם תשמש גם ללימוד שיעורי
גיאוגרפיה בצורה חווייתית יותר). כל הכלים הנ"ל ייצרו מצב ואווירה שונה
המניפה אל-על את תפישת העקרונות של הפדגוגיה החדשה בבית הספר.
(חשוב להדגיש: המרחב למידה טרם צויד בכל הציוד הדרוש וכעת הנו חלקי
בלבד).

תכנית M21 מרחבי למידה חדשניים

בית ספר תפארת חיה חב"ד אלעד
מנהלת: גב' נחמי לוי

מרחב הלמידה בתפארת חיה מספק לתלמידות ולצוות הזדמנות
ללמידה מסוג שונה, למידה במרחב פתוח ומאפשר לתלמידות
להשתמש במרחב בסגנונות שונות של ישיבה, שיח ותנועה.
במרחב רב תכליתי ואינו מכיל ציוד רב מה שמאפשר למורות
לקיים במקום פעילות תנועה ומחול ולנצל את המרחב
לשימושים שונים ומגוונים.

חדש עלינו את החודש הזה
לטובה ולברכה לעששון ולשמחה...
חודש טוב ומבורך!

מפקחי המחוז החרדי,

משרד החינוך

